

Останній вересень миротворця Шанського

Певно, два роки тому ніхто з жителів України навіть у жахливих снах не уявляв, що нашому народу доведеться воювати, відстоювати рідну землю в жорстоких боях і, на жаль, проводити в останню путь полеглих захисників. У скорботному списку безповоротних втрат однієї лише Чернігівщини – понад сто прізвищ військовослужбовців та правоохоронців, які загинули в районі антитерористичної операції, віддавши життя за те, аби ми могли спокійно жити, працювати, любити. Серед тих, хто вже ніколи не переступить поріг своєї домівки, не порадує рідних та близьких – 35-річний офіцер Національної гвардії України Андрій Миколайович Шанський, життя якого обірвалося 5 вересня поблизу від його малої батьківщини, в районі селища Тельманового Донецької області.

Батько Андрія, полковник у відставці Микола Шанський – відома й дуже шанована в колі ветеранів людина, він присвятив 32 роки службі у внутрішніх військах МВС. На початку кар'єри Миколу Миколайовича не раз переводили з одного підрозділу в інший, і разом з ним змінювала місце проживання його вірна дружина Раїса Олександрівна, яка подарувала чоловікові двох синів. Обидва вони народилися на Донеччині, зокрема Андрій – у селищі Мирному Тельманівського району. Не в кожному гарнізоні Шанським удавалося влаштувати синів до дитячого садка, тож вони змалку, поки мати працювала, проводили багато часу на службі в батька, серед солдатів та офіцерів ВВ, як своєрідні «сини полку».

До першого класу Андрій пішов уже в Чернігові. Хлопець радував батьків успіхами в навчанні та спорті, проте дуже здивував рідних тим, що після закінчення дев'ятого класу заявив: «Хочу навчатися на лісника!». Звідки в нього з'явилося таке бажання – батьки й досі не здогадуються. Втім, вони не заперечували Андрію, бо в родині було прийнято поважати бажання та мрії дітей: старший син Віктор захопив піти шляхом батька – добре, молодший вирішив бути лісником – будь ласка, якщо душа забажала.

Андрій успішно закінчив технікум, почав працювати егерем у Красилівському лісництві. Поділився з батьками планами: «Хочу навчатися в інституті й мати...

власну рушницю». Невдовзі ці мрії втілились у життя: він вступив на заочне відділення львівського інституту, а рушницю йому подарували батьки. Проте мисливцем він не став: виявилося, що надто вже любив звірів, які жили в «його» лісі – за все своє життя Андрій з тієї рушниці жодного разу не вистрілював у живу тварину...

Незабаром, після першої настановчої сесії Андрія призначили майстром і перевели до Славутицького лісництва. А потім прийшов час призову на строкову службу... У військовому комісаріаті він попросив направити його до рідних внутрішніх військ.

Уже тоді, солдатом окремої бригади спеціального призначення ВВ «Барс», Андрій почав мріяти про те, щоб випробувати себе в ролі миротворця. Саме заради цієї мети після завершення терміну строкової служби він став професійним військовослужбовцем за контрактом. Оскільки до миротворчих спецпідрозділів МВС направляли лише досвідчених контрактників, які відслужили не менше як три роки, у лавах «Барса» Андрій наполегливо працював над собою, завжди був серед найкращих за всіма предметами бойової підготовки й навіть досконало оволодів англійською мовою. Водночас він попросив батька, щоб той у жодному разі не намагався «замовити за нього слівце» перед його командирами – не хотів, щоб товариші вважали

його «татусевим синочком», що робить кар'єру за протекцією. Зрештою, він здобув авторитет, який нелегко заслужити у військових лавах: молодші однополчани почали йменувати його «батею», хоча йому тоді виповнилося лише двадцять п'ять років...

Врешті-решт, його мрія збулася: влітку 2005 р., він успішно пройшов жорсткий відбір і був направлений до складу Спеціального миротворчого підрозділу МВС України міжнародних поліцейських сил Місії ООН у справах Автономного краю Косово. Протягом цілого року Андрій Миколайович виконував завдання в зоні братовбивчого конфлікту, повертаючи на багатотрагедальну землю спокій і законність. Служив там сумлінно, свідчення чому – численні грамоти і дві медалі.

Після повернення з закордонного відрядження він продовжив службу в рідній бригаді, завершив заочне навчання в Українському державному лісотехнічному університеті (до речі, саме в його стінах він познайомився з чарівною дівчиною-красунею Ма-

річкою, яка згодом стала його дружиною), а потім – отримав офіцерське звання. Командування й колеги згадують про Андрія зі щирою повагою, як про енергійного, авторитетного, перспективного молодого офіцера. Він завжди був спокійний, надійний, виважений, розсудливий і дуже миролюбний – навіть здобув прізвись-

ко «блакитна каска» за вміння «розрулювати» різноманітні конфліктні ситуації, які, хочеш чи ні, але трапляються в житті військового колективу.

А як пишалися сином батьки, як вони раділи його життєвим успіхам! «Такі діти – велике щастя, він дбав про своїх рідних більше, ніж про себе», – говорив Ми-

кола Миколайович, згадуючи, що Андрій, де б він не був, щодня телефонував батькам або зв'язувався з ними за допомогою «Скайпу». Він обожнював радувати батьків приємними подарунками, обіцяв їм багато онуків, збирався допомогти з ремонтом квартири, а ще – мріяв, що колись, після закінчення військо-

вої кар'єри, знову повернеться до професії лісника. На жаль, не судилося...

Андрієві підлеглі завжди почувалися поряд із ним впевнено, мов за кам'яною стіною, – ці якості особливо яскраво виявилися під час буремних подій Революції Гідності, коли він на чолі однополчан виконував завдання з охорони громадського порядку на столичних вулицях. А потім на Східній Україні почалася «неоголошена війна», у травні 2014 р. Андрій Шанський провів три тижні в районі АТО. Він заспокоював батьків, говорив їм, що займається підготовкою особового складу, і лише згодом колеги розповіли: Андрій Миколайович не раз ризикував життям, зокрема відзначився під час операції, метою якої було вивезення озброєння з одного з населених пунктів, аби воно не потрапило до рук терористів...

У червні капітан Шанський дістав підвищення, обійнявши штабну посаду старшого офіцера відділення організації служби з охорони громадського порядку Північного територіального управління НГУ. З 1 вересня він повинен був іти в чергову відпустку, але знову зголосився до складу військового оперативного резерву, який терміново вирушав на охопленій війною Донбас – це прохання він мотивував тим, що у складі зведених підрозділів багато ще необстріляних гвардійців, зокрема й добровольців з-поміж строковиків, тож, мовляв, його досвід дуже потрібен там, на передовій...

5 вересня під Тельмановим колони Національної гвардії, що рухалася до визначеного району виконання службово-бойового за-

вдання, потрапила в засідку. Опинившись під зосередженим обстрілом із двох боків і втративши в перші ж хвилини кілька одиниць техніки, гвардійці зуміли сміливою атакою переломити хід бою і відкинули ворога, проте зазнали при цьому болісних втрат: п'ятеро воїнів загинули, 12 із них дістали поранення. Одним із полеглих був Андрій Шанський. День 9 вересня, коли в Чернігові його та ще кількох захисників проводжали в останню путь, міською владою були оголошені жалобними...

Батьки зізнаються: вони досі не можуть змиритися із жахливою втраатою. Микола Миколайович та Раїса Олександрівна часто їздять на цвинтар, розмовляючи із сином, докоряють собі тим, що він поїхав на фронт без матусиних оберегів...

Указом Президента України від 31 жовтня 2014 року капітан Андрій Шанський нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). Згодом наказом командувача Національної гвардії України від 17 листопада 2014-го Андрію Миколайовичу було посмертно присвоєно чергове військове звання «майор». А у грудні в Чернігові пам'ять про відважного офіцера НГУ увічнили меморіальними дошками, одну з яких встановили на будинку, в якому пройшло його дитинство, іншу – на фасаді загальноосвітньої спеціалізованої школи фізико-математичного профілю № 12, у який він навчався.

**Олександр ШИЛО,
Анатолій СЕНЧУК,**
Чернігівська обл.

Фото **Віктора КОШМАЛА**
та з архіву родини Шанських

